

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando Rector Ecclesiae repudians legatum, seu haereditatem
Ecclesiae relictam, incurrat in censuras extrau. Ambitosae. Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

- bus in erectione, seu fundatione iurispatronatus per testatorem ap-
positis derogetur: quod ita pro-
cedit, vt neque pro vna vice, ac
de consensu hæredis, seu Patroni
possit Episcopus alterare testato-
ris voluntatem, etiamsi id tende-
ret in vtilitatem Capellaniæ, quia
per Concilium Tridentinum est
sublata dicta potestas, & ante Cõ-
cilium idẽ prohibebatur *in d. clẽ.
Quia contingit. de Relig. dom. & ita
declarasse Sac. Cong. testatur Ricc.
in Prax. for. eccles. p. 4. ref. 463. Mar-
cellus Vulp. in Prax. Iudic. for. ec-
cles. cap. 49. n. 25. & refertur etiã in-
ter decis. diuers. par. 4. dec. 171.*
- 78 Alij verò asserunt, posse Episco-
pum concurrente iusta, & ratio-
nabili causa legatum aliquod in-
æquale, aut in melius commuta-
re requisito prius consensu here-
dis, & Ecclesiæ, cui legatur, etiamsi
posset impleri de factõ, & de iu-
re Sylu. *in ver. legatum 4. n. 12. idẽ
Genuens. mutans opinionem in pra-
xi cab. eccles. 9. 213. & alij, quos re-
fert, & sequitur Bonacin. loco cit. n.
4. Diana vbi supra Rota in vna To-
letana Capellaniæ 14. Februarij
1583. coram Robusterio, quam re-
fert Ricc. par. 7. dec. 2796. Barbos. de
offi. & pot. Episc. par. 3. alleg. 83. n. 5.
vbi hanc facultatem extendit etiã
ad Cardinales in eorũ titulis, vbi
de iure habent iurisdictionem E-
piscopalem.*
- 79 Addit tamen Bonacin. loco ci-
tato, quod si hæres, vel ecclesiã
irrationabiliter dissentiat, potest
Episcopus solus id præstare: suffi-
cit enim præsumpta rationabilis
defuncti voluntas, qui si viueret,
- rationabiliter responderes, vt hoc
ipsum fieret, vt notat etiam Ge-
nuens. *d. cap. 19. n. 4. Barbos. d. alleg.
83. n. 6. Rot. in d. Toletana coram
Robusterio.*
- 80 Huiusmodi etiam potestatem,
commutandi vltimas voluntates
transire in capitulum sede vacan-
te dicit Dian. *par. 8. tract. 4. ref. 34.*
- 81 nisi fortè testator prouiderit quid
faciendum sit de legato vsu non,
implete: hoc enim casu non potest
fieri commutatio ab Episcopo, ne-
que à Capitulo sede vacante l. li-
berto S. huius, & ibi Bart. ff. de
Ann. legat. Sylu. loco cit.
- 82 Quamuis autem Conc. Triden-
tinum *d. sess. 22. c. 6.* præscribat, cõ-
mutationes vltimarum voluntatũ
non nisi ex iusta, & necessaria
causa esse faciendas: tamen hæc
verba Concilij non esse accipien-
da coniunctiue, sed disiunctiue,
& sic Episcopum posse commuta-
re legata, vel ex iusta, vel ex ne-
cessaria causa dicit Comitulus
Resp. mor. lib. 7. q. 9. quem refert, &
sequitur Dian. loco cit.

SVM MARIVM.

1 An possit Rector ecclesiæ repudiare
absque solemnitate hæreditatem,
seu legatum eidem ecclesiæ relictũ,
& num. 2.

3 Quando acquisitio sit in eodem actũ,
in quo sit repudiatio, tunc ille
actũ acquisitionis nõ habetur in
consideratione, secus si fiant duo
actũ separati, & n. 4.

5 Datur actio contra Prælatum, qui
ecclesiæ vtilitati non prospexit.

6 Ecclesiã vti potest priuilegio restitu-

tionis in integrum, si ob renneciationem laesa fuit, nisi res illa acquisita fuerit alteri ecclesie.

- 7 Capitulum potest agere, ubi tractatur de praeiudicio ecclesie, & Episcopatus.
- 8 Si ecclesia est collegiata, non potest solus Rector remittere caducitatem.
- 9 Post declaratam caducitatem non potest Beneficiarius illam remittere.

CAP. XI.

An, & quando Rector ecclesie repudians legatum seu hereditatem ecclesie relictam, incurrat in censuras extrau. Ambitiose.

- 1 Offe Rectorem ecclesie repudiare legatum, siue hereditatem delatam nondum tamen ecclesie incorporatam absque assensu apostolico, tenent Doctores, quos refert, & sequitur Bonacin. in tract. de alien. Bonor. eccles. disp. 2. q. vn. pun. 2. n. 33. & ita decisum refert Ricc. in collect. decis. 1622. p. 5. quia repudiatio non est alienatio l. alienationis ff. de verb. sign. & ideo repudiantem non incidere in penas dicte extrau. dicunt DD. apud Quarant. in ver. alienat. rer. eccles. n. 43. & hanc esse communiorum sententiam testatur Piassec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 5. n. 33. quemadmodum potest solus Prælatus,

seu Rector remittere caducitatem emphiteutz ecclesie, ut post Ias. in l. legatum num. 18. ff. de leg. 1. & alios dicit Quarant. loco cit. n. 44. & alij apud Bonacin. ubi supra n. 21.

2 Alij tamen putant, alienationem rerum ecclesiasticarum non solum acquiratarum, sed etiam acquirendarum prohiberi, & ideo non posse Prælatum absque solemnitate renuntiare legatum, siue hereditatem, tum quia huiusmodi res transeunt in ecclesiam ipso iure, & possessio absque traditione in eam transfertur l. ut inter diuinum ubi Bart. C. de sacros. eccles. tum etiam quia illis cedere non potest Prælatus, nisi prius saltem ordine intellectus intelligatur adijisse, & ita potius sumus in acquirito, quam in acquirendo, ita Quarant. ubi supra num. 23. & 43. vers. Prælatus in fin. Barbof. de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 95. num. 54. ubi alios referunt.

3 Quare distinguendi sunt duo casus: primus est, quando acquisitio fit in eodem actu, in quo fit repudiatio, & tunc ille actus acquisitionis non habetur in consideratione, tum quia est momentaneus, tum quia non est ordinatus principaliter ad acquirendum, siue adeundum, sed potius ad repudiandum, & in tali casu nulla incurritur excommunicatio, neque alia pena d. extrau. Ambitiose Ricc. in Collect. decis. 3054. par. 7. ubi citat Peregrin. decis. 30. & 210. lib. 2. Vno de Franch. dec. 14. n. 25. & seq. Put. dec. 519. lib. 2. & alias Rotæ decisiones.

4 Secundus casus est, quando sunt duos

duo actus separati, licet in conti-
nenti, vnus post aliam, puta si
monasterium prius aduisset hære-
ditatem, & deinde in eodem in-
strumēto illi cedat, & renuntiet,
& in hoc casu talis repudiatio est
nulla, & repudiantes incurrunt
pœnas *d. extrau.* quia non possunt
sine debita solemnitate hæredita-
tem iam aditam repudiare *Bar-
bos. d. par. 3. ail. 116. nu. 35. Gratian.
disc. 1. 132. n. 26. & disc. 568. in
fin. Rot. decis. 30. lib. 2. par. 3. Diuers.
Bonacin. loco cit. d. disp. 2. q. vnica
pun. 2. num. 34.*

5 Obserua tamen 1. quod da-
tur actio contra Prælatum, seu Re-
ctorem, qui officio suę administra-
tionis malè fūctus Ecclesiæ utili-
ti non prospexit *c. 2. 12. q. 4. glos. in
c. fin. 16. q. 6.* Prælatus enim se ha-
bet ad ecclesiam tamquam Tu-
tor, & Curator, & ideo vtilia, non
inutilia agere potest *glos. in c. au-
ditis ver. iure minoris de in integ.
restit.* Vnde potest ecclesia vti pri-
uilegio restitutionis in integrum,

si ob dictam renunciationem læsa
fuit *Quarant. loco cit. n. 43.* dummo-
dò res illa acquisita non fuerit
alteri ecclesiæ, quia tunc melior
esset conditio possidentis *secundū
Bonacin. in d. tract. de alien. bonor.
eccles. disp. 2. q. vn. pun. 2. n. 33. vers.
secundò verum est. vbi citat Molin.
Vsq. Ricc. & alios.*

7 Adde, quod capitulum potest
agere, vbi tractatur de præiudi-
cio ecclesiæ & Episcopatus, quia
illius defensio præsertim in arduis
pertinet etiam ad Capitulum *Gre-
gor. dec. 401. Roman. conf. 369. n. 21.
Lap. all. 48. n. 8. vers. quaro quid in*

*arduis, & alij apud Barbos. de of-
fir. & pot. Episc. p. 3. alleg. 114. n. 28.
& all. 125. n. 8.*

8 Obserua 2. quod si ecclesia est
collegiata, non potest solus Re-
ctor sine capitulo illi præiudicare
ita vt si absque consensu Capitali
reciperet pensionem ab emphi-
teuta, qui per triennium cessaue-
rat à solutione, adhuc non cessa-
tar remissa caducitas *Clar. in d.
Emphiteusis q. 10. vers. sed nūquid
& communem dicit mantio. de Ta-
cit. & ambig. Cōuent. lib. 22. tit. 33.
n. 13. quamuis contrarium sentiat
Menoch. Mascard. & alij apud Bar-
bos. d. p. 3. all. 95. n. 65.*

9 Obserua 3. quod post declaratā
caducitatem non potest Benefi-
ciarius illam remittere, quia cen-
setur acquisitum ius ecclesiæ, cum
emphiteuta incidat in caducitatē
à die huiusmodi declarationis *Bon-
acin. loco cit. d. q. vn. pun. 2. n. 21.*

SV M M A R I V M .

1 Quilibet sepeliendus est in sepul-
chro maiorum suorum.

2 Quid si ecclesia sepulchri maiorum
sit interdita.

3 Quid si Pater, & Auus in vna ec-
clesia sepulturā elegerint, alij ve-
rò maiores in alia, & n. 4.

5 Viuente Patre filius sepelitur in se-
pulchro Aui.

6 An possint parentes relicta sepultu-
ra maiorum filios sepelire in eccle-
sia parochiali.

7 Ascendentes non sequuntur sepul-
chra descendantium. An trasuen-
sales sequantur sepulchra suorum
transuesaium, ibidem.